BASISSCHOOL ST. BERNARDUS

Veiligheidsplan 2026-2027

Inhoudsopgave

Inleiding		3
Hoofdstuk 1:	Kanjertraining	4
	De methode	4
	Preventie	5
	Wat mag u verwachten van de leerkrachten op school?	6
Hoofdstuk 2:	Als het mis gaat	7
	Fase 1: het kind heeft last van een ander	7
	Fase 2: het storende gedrag gaat door	8
	Fase 3: iemand wordt structureel lastiggevallen vanuit een machtspositie: pesten	9
	Stappenplan	10
Hoofdstuk 3:	Grensoverschrijdend gedrag	12
	Fysieke veiligheid in gevaar?	12
	Onmacht	12
	Onwil	12
Hoofdstuk 4:	Cyberpesten	13
	Internetcontract	13
Hoofdstuk 5:	Wat verwachten wij van ouders	14
	Verwachtingen	14
	In de praktijk	14
	Tips voor ouders	14
	Samenwerking school en ouders	15
Hoofdstuk 6:	Bij wie kan ik terecht?	16
	Pesten	16
	Meldcode	16
	Klachten	16
Bijlage		17

Inleiding

Voor u ligt het veiligheidsplan van basisschool Sint Bernardus. In dit document kunt u lezen hoe de sociale veiligheid bij ons op school wordt gewaarborgd.

Onder verantwoordelijkheid verstaan we dat er een pedagogisch klimaat heerst waarin iedereen verantwoordelijk is voor zijn eigen gedrag en een kanjer is. Dit is een verwijzing naar de methode 'Kanjertraining', die wij gebruiken voor het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat.
De uitgangspunten zijn hierbij:
-We willen te vertrouwen zijn.
-Wij, leerkrachten en ouders, zijn samen verantwoordelijk voor het gedrag van de kinderen.
-We geven het goede voorbeeld.

In dit document leest u verder ook hoe wij omgaan met pestgedrag, wie de vertrouwenspersoon is en hoe de klachtenregeling werkt.

Mariëlle van der Ende
Intern begeleider

Sylvia Stam
Directeur a.i.

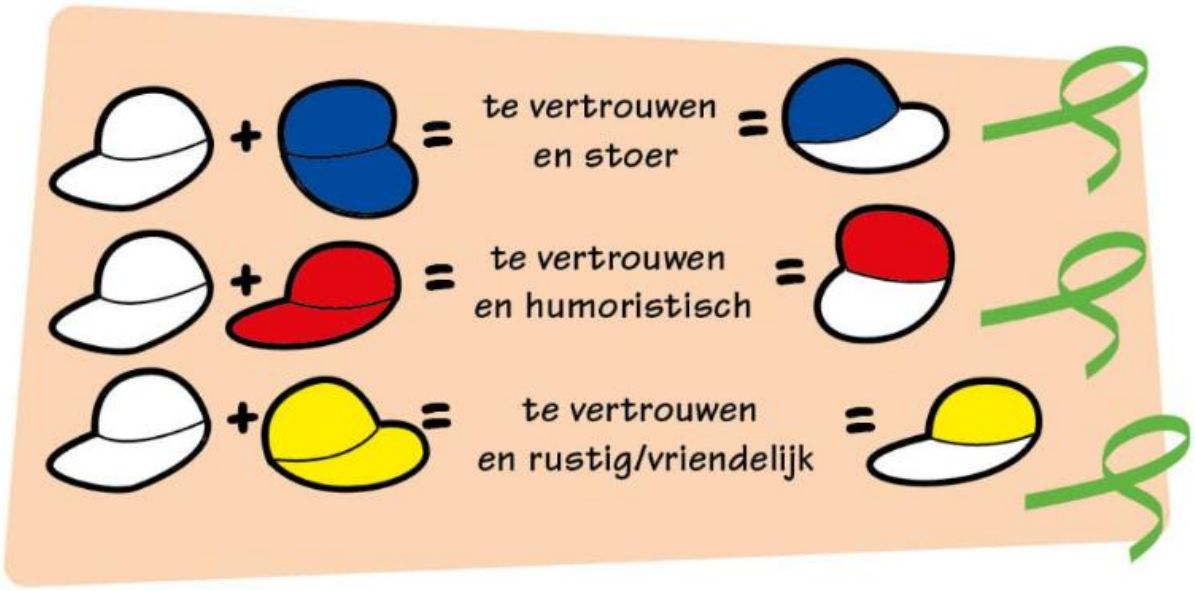
Hoofdstuk 1: Kanjertraining

De methode
Wij werken volgens de Kanjertraining. Dit houdt in dat wij de volgende basisregels (Kanjerafspraken) hebben wat betreft omgaan met elkaar:

De school zet middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar, en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school "de baas/ het gezag" en de ouders zijn dat thuis.

Om in gesprek te gaan over gedrag maken we gebruik van petjes met vier verschillende kleuren. Wanneer zich een probleem of stressvolle situatie voordoet, hebben we een keuze om verschillend te reageren. We maken kinderen bewust van hun gedrag en oefenen met nieuw gedrag. Kinderen kunnen zo leren kiezen voor gedrag dat bij hen past en dat prettig is voor henzelf en de ander. Alleen wanneer je ook de witte pet op hebt, ben je jezelf.

Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt, dan zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: de school zoekt een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken. Een oplossingsgerichte aanpak is te onderscheiden van een wraak- en haatgerichte aanpak (vormen van bedreiging en kwaadsprekerijen) of een zeurgerichte aanpak (indirecte kwaadsprekerijen en slachtofferschap). Kortom: doe elkaar recht.

Preventie
Met behulp van de Kanjerlessen doet de school aan preventie.
Kernpunten in de aanpak:
1. De Kanjerafspraken.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet alleen, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met feedback die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook "de eigen gang" mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

Om de sociale veiligheid binnen de school te monitoren maken we gebruik van de bijbehorende vragenlijsten in het Kanjer Volg- en Adviessysteem (KanVAS). De resultaten worden meegenomen in een groepsplan gedrag.

Wat mag u verwachten van de leerkrachten op school?

1. Voorbeeldgedrag:
   - U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouder.
   - U mag verwachten dat de leerkrachten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "Een goed voorbeeld doet goed volgen."
   - U mag verwachten dat de leerkrachten twee gedragstalen weten te spreken. De ene gedragstaal sluit aan op de straatcultuur* (= directief: duidelijk, helder en grens stellend), de andere gedragstaal sluit aan op de wereld van wederzijds respect (richt zich op het geven inzicht).
   Het voorbeeldgedrag van de leerkracht nodigt kinderen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect.
   - U mag van de leerkrachten verwachten dat zij bij een probleem oplossingsgericht aan de slag gaan. Zeurgerichte of wraak- en haatgerichte reacties vinden geen voedingsbodem bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de andere kinderen, hun ouders, de leerkracht, de school en de buurt.
2. Correcte reactie van de leerkracht op excuus van kinderen voor hun wangedrag.
3. Correct antwoord van de leerkracht op misdragingen van ouders.

Hoofdstuk 2: Als het mis gaat

Een school is een plek om te leren, daar moet het veilig zijn. Binnen de school ligt de nadruk op vertrouwen. De smileyposter geeft hiervoor een duidelijk kader: het moet goed zijn voor jou en de ander. We willen het vaak wel goed doen, maar het gaat soms wel eens mis.

Het is normaal dat kinderen af en toe 'last' hebben van elkaar. Dit gebeurt thuis en op school. Ze willen spelen met hetzelfde speelgoed, ze willen rustig werken terwijl een ander door de klas roept, ze willen met hetzelfde kind spelen, maar niet met elkaar. Kortom: er ontstaat gedoe. Dit zijn voor kinderen allemaal leermomenten. Iedereen moet leren omgaan met onze behoeftes en die van anderen. We zullen onze grenzen en wensen moeten aangeven. We beschrijven 3 fasen.

Fase 1: kind heeft last van een ander
Vuistregel van de Kanjertraining: Jij zit in een klas met kinderen die te vertrouwen willen zijn.

We leren kinderen om rustig aan te geven dat ze ergens last van hebben en te vragen of de ander wil stoppen.
Soms wordt een incident groter doordat kinderen het gedrag van een ander ervaren als pesten en vervolgens agressief of klagerig reageren (richting klasgenoten, leerkracht, ouders).
Klasgenoten, leerkrachten en ouders kunnen dit ombuigen door:

- Te richten op de toekomst: "Willen jullie het oplossen? Hoe zouden jullie dit de volgende keer anders kunnen doen?"
- Kinderen te leren hoe ze op een rustige, respectvolle manier kunnen zeggen dat ze last hebben van iemand.
- Kinderen te leren te stoppen met hun gedrag als een ander aangeeft er last van te hebben.
- Kinderen de intenties van anderen te leren interpreteren. Een kind kan iets als grapje bedoelen, maar een ander kan het als beledigend opvatten.
- Het verschil tussen plagen en pesten te bespreken.

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer van pesten?
Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf.
Het meest eenvoudig onderscheid is dit:
Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding. Bij pesten is dit wel. Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

Fase 2: het storende gedrag gaat door
Vuistregel van de Kanjertraining: Een motor kan niet beginnen, als het geen benzine krijgt.

We leren de kinderen om niet boos te worden, niet te gaan huilen en niet in discussie te gaan. We geven aan dat ze de klasgenoot die vervelend doet moeten laten kletsen en zelf iets anders moeten gaan doen met een klasgenoot die ze vertrouwen. Als het toch doorgaat, dan leren we de kinderen naar een volwassenen toe te gaan. We vragen de kinderen die vervelend gedrag hebben laten zien of het hun bedoeling was en vragen ze zelf na te denken over een oplossing die voor alle partijen goed is. Vaak blijft het bij een incident en is er géén sprake van structureel pesten.

Fase 3: iemand wordt structureel lastiggevallen vanuit een machtspositie: pesten
Definitie van pesten: Wanneer een kind of groepje in een machtsverhouding steeds opnieuw een ander kind blijft lastigvallen (psychisch, verbaal, fysiek, direct of via sociale media), spreken we van pestproblematiek.

De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen waarin een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn. Cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep.

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

De belangrijkste signalen zijn dat de leerling die gepest wordt:
- zich niet veilig voelt op school;
- vaak niet naar buiten wil;
- niet graag naar situaties wil waarin de groepsleerkracht niet aanwezig is;
- vaak treuzelt na schooltijd;
- slechtere leerprestaties heeft;
- zich minder goed kan concentreren;
- vaak alleen is of zich afzondert;
- niet samenwerkt met andere kinderen;
- zelf (terug) pest.

Overige kenmerken zijn:
- De pester voelt zich sterker door het pesten;

- Er is veel onrust in de groep;
- Er is veel concurrentie binnen de groep;
- Er zijn spontaan veel vechtpartijen zonder duidelijke oorzaak

Pesten kan heel schadelijk zijn en daarom moeten we zorgen dat het snel stopt. Hierbij gaat het om duidelijk begrenzen van ongewenst gedrag (van alle partijen) en het herstellen van het vertrouwen.
Vuistregels van de Kanjertraining: Denk aan alle rollen binnen het pesten, betrek de context en we letten op de manier waarop we dit doen.

- We (team en ouders) willen dat iedereen zich veilig voelt op school. Er is daarom geen excuus voor wangedrag. We keuren het pestgedrag af en er volgt een consequentie indien het doorgaat. Hierbij buigen we het pestgedrag om in positief en betrokken gedrag in de klas.
- We gaan na bij de pester wat de reden is van het ruzie maken/pesten en we laten inzien wat het effect hiervan is op de gepeste (en de groep). We laten inzien dat de pester er iets aan kan doen, dat hij zelf kan beginnen met ophouden.
- We gaan na hoe de het kind dat gepest wordt, zelf reageert (wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten?). Zo kunnen we hen leren om duidelijk hun grens aan te geven, geen benzine te geven, erbij weg te gaan en naar een maatje te gaan. We leren ze hoe het de ander duidelijk moet maken hoe erg het pesten vindt en ook dat ze ermee op moeten houden.
- We leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen en een positieve rol te spelen voor elkaar. We leren ze om het pestgedrag niet te bekrachtigen. Kinderen leren een goede vriend te zijn van de pester: help je vriend door hem weg te halen uit het pesten en met hem iets anders te gaan doen. Duidelijk maken dat niets doen net zo erg is als pesten. Kinderen inzicht laten krijgen in hun rol van 'meelopers'. De groepsnorm is dat we onze eigen populariteit niet versterken op een manier die ten koste gaat van een ander.
- We leren kinderen een goed maatje te zijn voor iemand die last heeft van een ander. Wees zelf te vertrouwen, geef geen benzine aan pestgedrag en ga samen iets anders doen.
- Er is contact tussen ouders (van de pestende leerling en de leerling die wordt gepest) en school. We informeren elkaar en overleggen over de aanpak (evt. externe hulp).

Stappenplan
Stap 1: Corrigeren
Als een leerkracht ziet dat een kind gepest wordt, neemt hij duidelijk stelling. Het gepeste kind heeft vaak het gevoel dat het er alleen voor staat. Bovendien kan het gepeste kind het gevoel krijgen dat het de pesterijen over zichzelf afroept, kortom dat hij er medeschuldig aan is. Dit geeft aan dat het heel belangrijk is dat het kind het gevoel krijgt dat er mensen zijn die het voor hem opnemen. De pesters moeten het gevoel krijgen dat hun gedrag niet geaccepteerd wordt en het gepeste kind moet het gevoel krijgen dat hij beschermd wordt tegen de pesters.

Als pesten is geconstateerd en stelling nemen van de groepsleerkracht heeft geen effect, dan is het noodzakelijk om verder in te grijpen. Afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering

vertoond in zijn/haar gedrag, worden er vervolgstappen ondernomen. De ouders van het gepeste kind worden hierover op de hoogte gebracht.

Stap 2: Contact opnemen met de intern begeleider én contact opnemen met ouder van de pester/ notitie maken in ParnasSys (digitaal leerlingvolgsysteem). Proberen ter plekke telefonisch of door middel van directe afspraak met de ouders te overleggen hoe nu verder te handelen. In contact met de ouders wordt verteld wat het probleem is en wat de bedoeling van hun kind lijkt te zijn. Aan de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd of zij de bedoeling van hun kind (Ja of Nee), ondersteunen.
Ouders worden te allen tijde ingelicht over de te nemen maatregelen. Zolang de ouders niet op school zijn geweest, wordt de leerling de toegang tot de klas ontzegd. Dat kan bijvoorbeeld in een opvangklas, of iets dergelijks. Kern van deze laatste aanpak is de banden van deze leerling doorsnijden met de klasgenoten, zodat niet kan worden gemanipuleerd door deze leerling.

Stap 3: Vervolggesprek.
Een vervolggesprek met ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in ParnasSys en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Stap 4: Inschakelen van hulp.
Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een intern contactpersoon nodig. De intern contactpersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. Op onze school zijn de interne contactpersonen Angela Vita en Saskia Schriek. Ook kan in deze fase medewerker samenwerkingsverband, de jeugdverpleegkundige van het CJG of de gezinsspecialist ingeschakeld worden

Stap 6: Tijdelijke overplaatsing.
Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling (de pester) tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 7: Schorsen of verwijderen.
In extreme gevallen kan de school in overleg met het bestuur en de inspectie ervoor kiezen om een leerling te schorsen. Hierin hanteren wij het protocol dat opgesteld is door SIKO.

Hoofdstuk 3: Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag kan op verschillende manieren plaatsvinden: verbaal, fysiek, materieel. Het kan bijvoorbeeld gaan om pesten, agressief gedrag, spullen kapot maken of stelen, discriminatie en seksuele toenadering of –intimidatie. Het gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, maar degene die ermee wordt geconfronteerd ervaart het als ongewenst en onaangenaam.

Elke situatie van grensoverschrijdend gedrag staat op zichzelf en is situationeel/contextueel en vraagt een eigen afweging en aanpak. Wat bij het ene kind goed werkt, werkt bij het andere kind averechts. Toch zijn er wel wat vuistregels te creëren.

Fysieke veiligheid in gevaar?
Wanneer de fysieke veiligheid van de leerkracht, het kind, de groep of andere omstanders in het geding is, dan is het direct een kwestie van handelen en grenzen stellen. Veiligheid staat voorop. Het heeft altijd de voorkeur om van kinderen af te blijven als leerkracht. Indien er echter geen alternatief is, is het ook de plicht om in te grijpen om gevaar te voorkomen. Bijvoorbeeld: vechtende kinderen uit elkaar halen nadat je duidelijk hebt gezegd: "Uit elkaar nu!"

Bij fysieke onveiligheid is er altijd een nagesprek met de ouders van de leerling. Daarbij gaan we op zoek naar of er sprake is van onwil of onmacht. In beide gevallen verwachten we dat ouders het gedrag ondubbelzinnig afkeuren.

Onmacht
De Kanjertraining heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen, maar het gaat wel eens mis. Dat is niet erg, daar leren ze van. Zij moeten ondersteund worden en geleerd worden hoe zij zichzelf kunnen beheersen. Dit gaat in samenwerking met ouders.

Onwil
Er zijn soms ook kinderen die zich wel willen misdragen en met niemand rekening willen houden. Hierin zijn we grensstellend. Ouders worden betrokken bij het feit dat hun kind het verlangen heeft zich te willen misdragen. De mentaliteit van een kind is de verantwoordelijkheid van de ouders. Aan ouders zal dan ook expliciet gevraagd worden of zij het gedrag goedkeuren. Wanneer de ouders het gedrag afkeuren, gaan we op zoek naar een passende interventie. Wanneer de ouders het gedrag goedkeuren, volgt er een gesprek met de directie en wordt er gezocht naar een oplossing die recht doet aan de situatie. Dit zou kunnen leiden tot schorsing en verwijdering.

De te volgen stappen zijn opgenomen in het stroomschema in de bijlage.

Hoofdstuk 4: Cyberpesten

Met de toename in het gebruik van allerlei mobiele apparatuur, groeit ook het cyberpesten. Op cyberpesten heb je geen zicht, het gebeurt ook vaak buiten schooltijd of de schoolomgeving. Maar de effecten zie je wel. Kinderen lijden eronder, schoolresultaten lijden eronder en het pesten heeft effect op het schoolklimaat.

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten: anonieme berichten versturen via digitale kanalen zoals Whatsapp, schelden, roddelen, bedreigen, foto's en filmpjes op internet plaatsen of versturen, privégegevens verspreiden, wachtwoorden stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mail bom. Schrikbarend is te weten dat 20% van de leerlingen te maken heeft met cyberpesten. Gelukkig komen niet al deze vormen nu al voor, maar het is toch van belang te weten waarin cyberpesten kan ontaarden.

Door de wijze van digitale communicatie en de snelle verspreiding kunnen de effecten van cyberpesten erger zijn en langer verborgen blijven dan bij traditioneel pesten. Het is daarom noodzakelijk om bij de aanpak een goede samenwerking te hebben met ouders. Als ouder is het goed om af en toe te checken hoe er op de mobiele telefoon, de iPad of de computer van uw kind wordt gecommuniceerd. Als u (als ouder/betrokkene) daar vormen van pestgedrag ziet, willen wij graag dat u contact opneemt met de leerkracht van uw kind en dit bespreekt zodat deze actie kan ondernemen. Het is daarbij nuttig als u de communicatie zou kunnen kopiëren of printen, zodat heel helder is wat er is gebeurd.

Dit geldt ook voor sociale media. Daar kun je ook hulp inroepen bij meldknop.nl.

Internetcontract
In de groepen 3 t/m 8 wordt door alle leerlingen aan het begin van elk schooljaar een internetcontract ondertekend. Hierin zijn de afspraken omtrent het gedrag op internet vermeld. Kinderen die zich hier niet aan houden, worden (tijdelijk) uitgesloten van computergebruik.

Hoofdstuk 5: Wat verwachten wij van ouders?

Verwachtingen
U oefent zich in zelfbeheersing.
U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.
Als u zich morgen maakt over het welzijn van uw kind of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school.
Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/ een oplossing wordt gezocht en kwaadsprekerij/ achterklap.
U onthoudt zich van kwaadsprekerijen op internet.

Beste ouders, u spreekt met respect over elkaars kinderen en opvoeding. Uiteindelijk doen we allemaal ons uiterste best naar eer en vermogen. U spreekt met respect over de leerkrachten die werkzaam zijn op deze school.

Kinderen luisteren in de eerste plaats naar hun ouders. Ouders helpen hun kind door met vertrouwen te spreken over klasgenoten, andere ouders en de school.

In de praktijk
Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als de school.
Kinderen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van school vinden. “Val ons niet lastig met gezeur over ons kind. Ons kind mag zijn zoals het is!”

Tips voor ouders
1. Ook mijn kind kan doen als de zwarte, rode of gele pet. Ook mijn kind kan pesten.
2. Ook mijn kind kan worden gepest.
3. Ik neem het probleem serieus.
4. Ik raak niet in paniek.
5. Ik straf niet fysiek en ga niet ‘uit mijn dak’ als ik hoor dat mijn kind vaak doet als de zwarte pet.
6. Ik probeer erachter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
7. Ik vraag mij af:
    - Voelt mijn kind zich veilig thuis?
    - Voelt mijn kind zich veilig op school?
    - Pest mijn kind uit stoerheid of uit gewoonte?
    - Pest mijn kind omdat het denkt dat het zo hoort?
    - Pest mijn kind omdat het bij de groep wil horen?
    - Welke t.v.-programma’s kijkt mijn kind allemaal?
    - Wat doet mijn kind allemaal op internet?
    - Weet mijn kind wel wat het doet, wat het aanricht?
8. Ik besteed extra aandacht aan mijn kind.
9. Ik corrigeer agressieve buien.
10. Ik stimuleer mijn kind om aan sport te doen of bij een club te gaan.
11. Ik overleg met de school, ik ga niet zelf ingrijpen.

12. Ik bied hulp aan mijn kind.
13. Ik lees boeken over pesten en/of vraag informatie op.
14. Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vind of als de school dat aangeeft.
15. Beheers u op sociale media. Een behoorlijk aantal ouders is van mening alles te mogen twitteren en te Whatsappen over leerkrachten, klasgenoten en andere ouders met alle gevolgen van dien.
16. Ook op sociale media gelden normale sociale gedragscodes.

Samenwerking school en ouders
School en gezin halen voordeel uit de goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Hoofdstuk 6: Bij wie kan ik terecht?

Pesten
De taak gedragscoördinator is op dit moment vacant. Leerlingen, leerkrachten en ouders die willen praten over pesten kunnen terecht bij de vertrouwenspersoon; Angela Vita.

Meldcode
Onze school is wettelijk verplicht melding te maken wanneer er aanleiding is of feitelijke aanwijzingen zijn dat het kind geestelijk en/of lichamelijk wordt verwaarloosd in de opvoeding.
De IB'er is hiervoor het aanspreekpunt.

Klachten
Op onze school hebben we één intern contactpersonen (voorheen intern vertrouwenspersoon). Zij is geschoold in het omgaan met klachten. Het is Angela Vita (aanwezig op maandag, dinsdag en woensdag).

Wanneer de klacht dusdanig ernstig is, kunt u zich wenden tot de vertrouwenspersoon van SIKO. Hiervoor verwijzen we naar de klachtenregeling op www.siko.nl.

De leerlingen van de groepen 3 t/m 8 weten wie de intern contactpersonen [voor hen gebruiken we de term 'vertrouwenspersonen'] op school zijn en wat hun taak is. De leerlingen is verteld met welk soort problemen zij zich tot de intern contactpersonen kunnen wenden en op welke manier zij dit kunnen doen: naar één van hen toegaan of een briefje in de brievenbus doen, onderaan de trap bij de hoofdingang. Eén van de intern contactpersonen zal de leerling dan benaderen voor een vertrouwelijk gesprek waarin samen bekeken wordt welke stappen ondernomen kunnen worden en welke hulp de leerling daarbij nodig heeft.

Inhoudsopgave van toegevoegde bijlagen

Bijlage 1	Schoolregels	Blz. 18
Bijlage 2	Internetcontract	Blz. 19
Bijlage 3	Stroomschema pesten	Blz. 20
Bijlage 4	Stroomschema grensoverschrijdend gedrag	Blz. 21
Bijlage 5	Protocol Schorsing en verwijdering	Blz. 22
Bijlage 6	Modeltaakbeschrijving contactpersoon	Blz. 26

Bijlage 1: Schoolregels

1. We helpen elkaar
2. We hebben respect voor elkaar
3. We accepteren elkaar
4. We doen rustig in de school
5. We doen voorzichtig met spullen
6. We luisteren naar elkaar
7. STOP = STOP!

Bijlage 2

📄 Internetcontract voor Groep 3 t/m 8

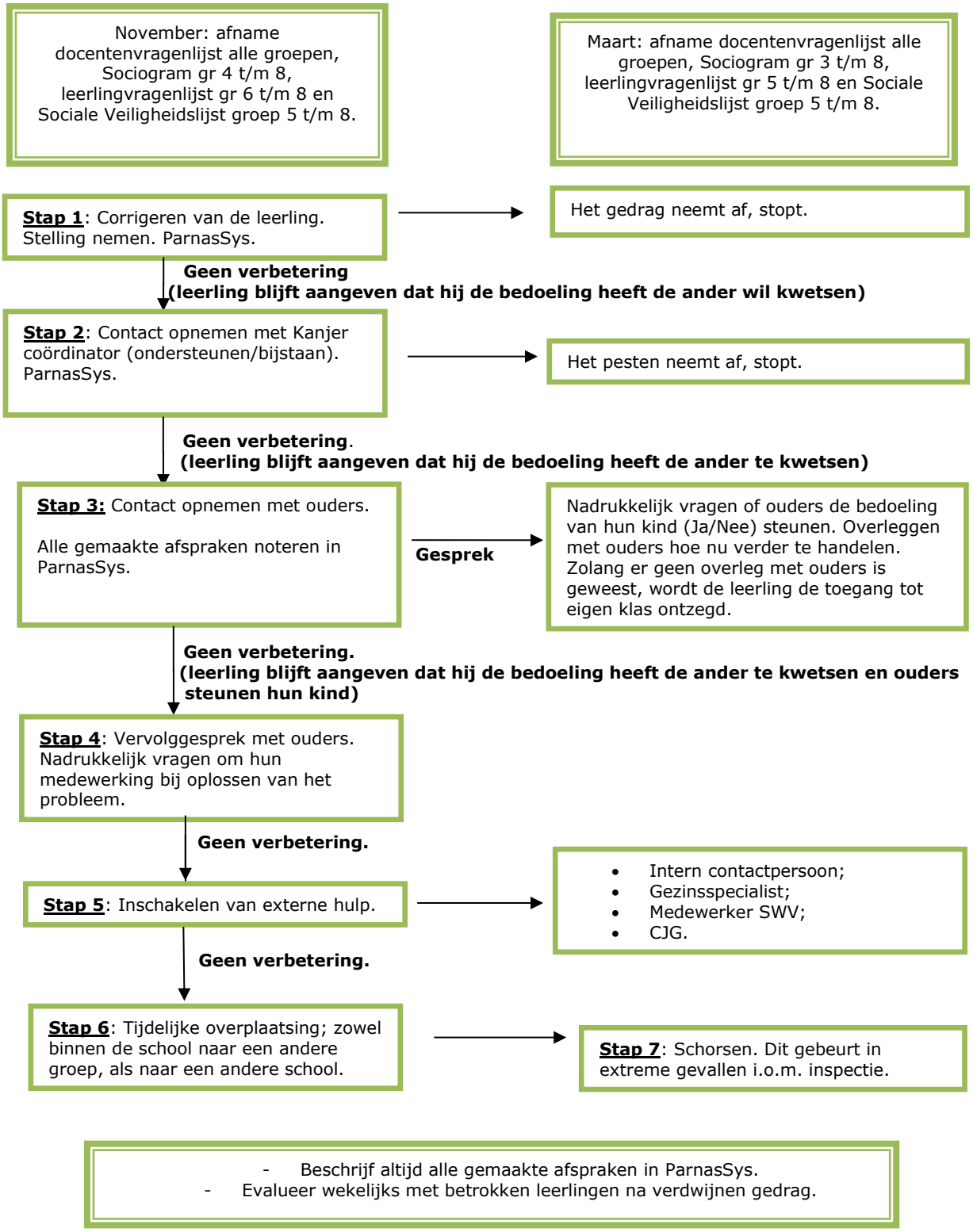
Naam leerling: _____
Klas: _____
Datum: _____

☑ Wat ik beloof:

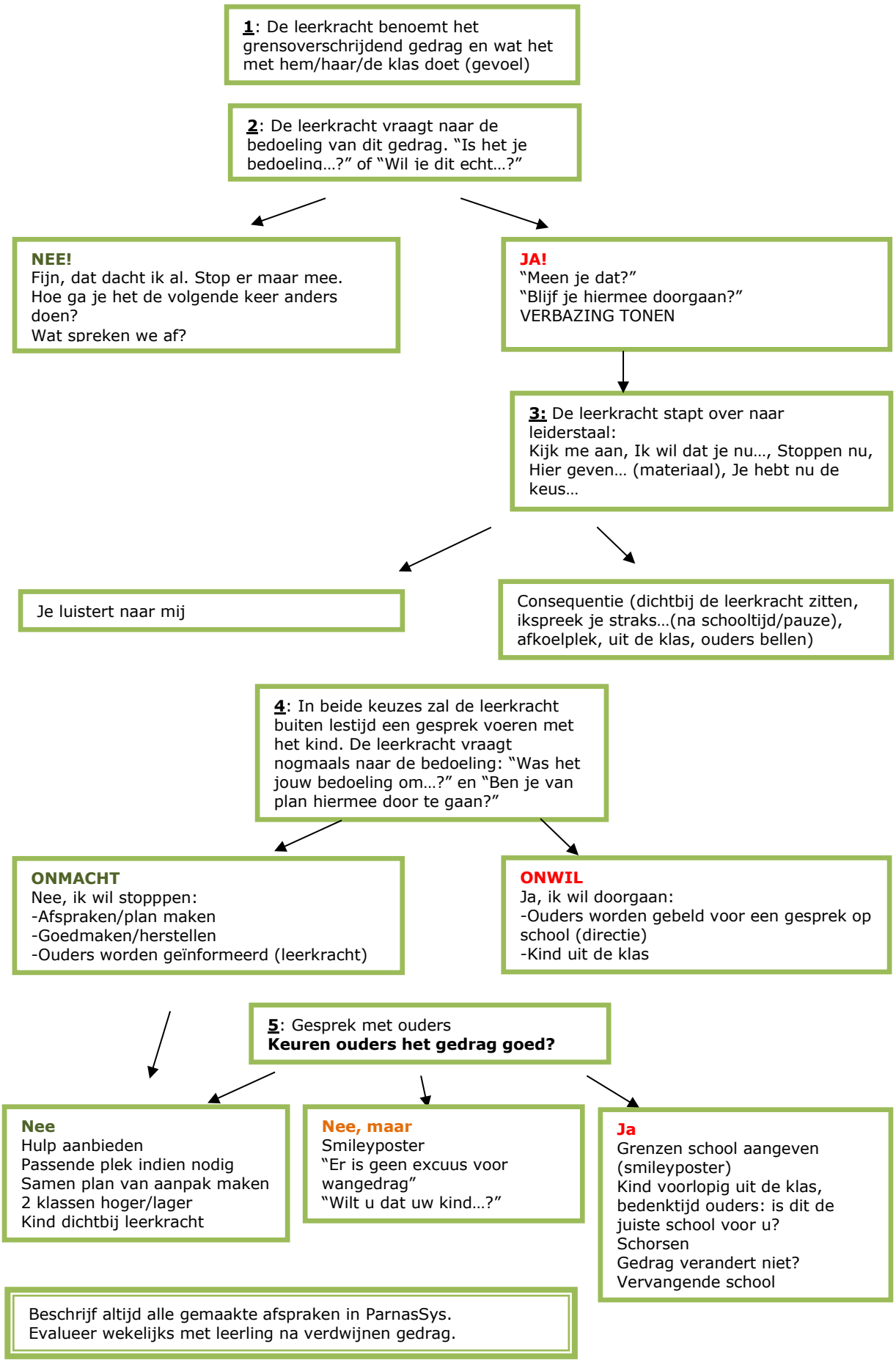
1. 📱 **Ik gebruik internet en schoolcomputers alleen voor schoolwerk.**
2. 💻 **Ik ga netjes om met computers, tablets en andere apparaten.**
3. 🚫 **Ik geef geen persoonlijke gegevens door (zoals mijn adres of telefoonnummer).**
4. 👫 **Ik behandel anderen online met respect. Geen pesten of nare berichten!**
5. 🖱 **Ik klik niet op gekke of onbekende links.**
6. 🆘 **Als ik iets raars of vervelends zie, vertel ik dat aan de juf of meester.**
7. 📷 **Ik maak of deel geen foto's of filmpjes van anderen zonder toestemming.**
8. 🔐 **Ik gebruik mijn schoolaccount alleen zelf en geef mijn wachtwoord niet**

✍ Ondertekening:

Bijlage 3: Stroomschema pesten

Bijlage 4: Stroomschema grensoverschrijdend gedrag

Bijlage 5: Protocol Schorsing en verwijdering

1. Inleiding
Op grond van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en/of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht, kan een school overwegen over te gaan tot de officiële maatregelen schorsing of verwijdering. Een aanvullende, onofficiële maatregel is de time-out. Dit protocol waarborgt een zorgvuldige procedure bij de genoemde drie maatregelen.
In de schoolgids van elke school staat een tekst over schorsing en verwijdering met een verwijzing naar dit SIKO protocol.
Hieronder beschrijven we eerst de wetsteksten met betrekking tot schorsing en verwijdering. Daarna wordt de maatregel time-out besproken. Tenslotte volgen achtereenvolgens de maatregelen schorsing en verwijdering.

2. Schorsen in verwijderen in de Wet Primair Onderwijs (WPO)
2.1 Dit zegt de WPO over schorsen.
Artikel 40c lid 1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.
Artikel 40c lid 2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekend gemaakt.
Artikel 40c lid 3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

2.2 Dit zegt de WPO over verwijderen.
Artikel 40 lid 11. Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.
Artikel 63 lid 2. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40 weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijdert, deelt het de beslissing daartoe, schriftelijk en met redenen omkleed, mede door toezending of uitreiking aan de ouders. Daarbij wordt tevens de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van dat artikellid beslist tot verwijdering van een leerling, hoort het de ouders van de leerling, onverminderd het bepaalde in dat artikellid. Het bevoegd gezag neemt de beslissing, bedoeld in de eerste volzin, zo spoedig mogelijk.
Artikel 63 lid 3. Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouders.

3. Time-out
Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang onder de volgende voorwaarden:
In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang

tot de school ontzegd. De time-out is geen officieel instrument, maar kan bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is een ordemaatregel in het belang van de school. De time-outmaatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.

Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht. Het besluit tot het ontzeggen van de toegang, wordt de ouders schriftelijk meegedeeld.

Van het incident wordt verslag gedaan in het dossier van de leerling. Een time-out is in principe geen strafmaatregel, maar een ordemaatregel in het belang van de school bij een onveilige situatie of om de rust te herstellen.
De time-out maatregel wordt na toepassing (schriftelijk) gemeld aan het bevoegd gezag.

De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag. Bij verlenging van de time-out spreken we over schorsing en wordt de Inspectie van het Onderwijs vanaf de tweede dag geïnformeerd. De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig.

Van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. Daarna kan de leerling zo nodig langer worden geschorst. Deze schorsing, inclusief de time-out, bedraagt maximaal 1 week.

Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.

Het bevoegd gezag wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.

4. Schorsing
Wanneer het voorgevallen incident zeer ernstig is of bij een (volgend) ernstig incident kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De wettelijke regeling is hierbij van toepassing.

Bij schorsing gelden de volgende voorwaarden:
-Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
-Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. -Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces gewaarborgd kan worden. Zo mag schorsing niet betekenen dat het doen van bijvoorbeeld de cito-entree of eindtoets belemmerd wordt. Dit vraagt om passende maatregelen, bijvoorbeeld het wel toelaten tot de school om zo'n toets te doen. Ook het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal behoort tot de mogelijkheden.
-De schorsing bedraagt maximaal 1 week. Ouders worden schriftelijk geïnformeerd over het besluit tot schorsing. Ook hier geldt dat vanaf de tweede

dag de Inspectie van het Onderwijs zal worden geïnformeerd. Schorsing is aan een maximum termijn gebonden om te voorkomen dat het een verkapte verwijdering wordt.

De betrokken ouders/verzorgers worden door de directie schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.

Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. Het verslag wordt ter kennisgeving gestuurd aan: het bevoegd gezag, de ambtenaar leerplichtzaken en de Inspectie van het Onderwijs.
Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen over het beroep.

5. Verwijdering
Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering. De bovenbeschreven wettelijke regeling is hierbij van toepassing. Hierbij geleden de volgende voorwaarden:

-Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag.
-Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de directie te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
-Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar de ambtenaar leerplichtzaken en de Inspectie van het Onderwijs.

Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid tot het indienen van een bezwaarschrift.
De ouders krijgen de mogelijkheid om binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift. Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.

Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

In grote lijnen zijn er vier gronden voor verwijdering van leerlingen:
1. De school kan niet (langer) voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De verwijdering is dan vooral onderwijskundig en/of organisatorisch ingegeven. In dit geval is het van belang vast te stellen of de leerling formeel thuis hoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis)onderwijs of dat de leerling thuis hoort in het regulier basisonderwijs. Een leerling is toelaatbaar tot het

speciaal (basis)onderwijs als het samenwerkingsverband waartoe de school behoort de leerling toelaatbaar heeft verklaard of als het door een instelling van cluster 1 of 2 een toekenning heeft gekregen voor een intensief arrangement. Als die toelaatbaarheidsverklaring/toekenning aanwezig is, maar de ouders of de speciale (basis)school weigeren met de plaatsing in te stemmen, dan kan de basisschool alsnog tot verwijdering overgaan.
2. Verwijdering op basis van ernstig wangedrag van de leerling. Enkele voorbeelden van wangedrag zijn: overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme, seksuele intimidatie. Verder moeten lichtere maatregelen hebben gefaald en moet de leerling en/of zijn ouders zijn gewaarschuwd dat bij een eerstvolgende keer van wangedrag tot verwijdering wordt overgegaan.
3. Ook het gedrag van ouders of de relatie tussen de school en ouders kan een reden zijn om tot verwijdering over te gaan. Het gaat dan om een ernstig verstoorde relatie waarvan het niet aannemelijk is dat deze hersteld kan worden en die bovendien een negatieve invloed heeft op het gehele onderwijsproces binnen de school.
4. Verwijdering vanwege gedrag dat in strijd is met de grondslag van de school.

Bijlage 6: Modeltaakbeschrijving contactpersoon

Modeltaakbeschrijving contactpersoon

Taak

Er is op iedere instelling ten minste een contactpersoon die de klager verwijst naar de vertrouwenspersoon.

Artikel 2 uit: Modelklachtenregeling openbaar en bijzonder primair en voortgezet onderwijs 1998

Of te wel: als een klacht bij u binnen komt is het uw taak de klager op te vangen. Volgens de Modelklachtenregeling brengt u daarna de klager in contact de vertrouwenspersoon voor verdere begeleiding. De contactpersoon is verantwoordelijk voor het leggen van contacten. De contactpersoon onderneemt zelf geen actie om de klacht op te lossen!
Omdat in de praktijk blijkt dat om de contacten te kunnen leggen er nog andere acties nodig zijn, hebben sommige scholen de taak van de contactpersoon uit de Modelklachtenregeling uitgebreid. Als volgt:

Taak van de contactpersoon+

Er is op iedere instelling ten minste een contactpersoon die de klager verwijst naar de vertrouwenspersoon, die de klager (leerling, ouders, medewerkers) verwijst naar de vertrouwenspersoon voor begeleiding bij de klachtenprocedure en naar een functionaris die de klacht kan wegnemen. De contactpersoon zal daartoe:
De eerste opvang van de klager verzorgen;
De klager informeren over formele en informele oplossingsmogelijkheden;
De klager in contact brengen met de vertrouwenspersoon voor begeleiding tijdens de klachtbehandeling;
De klager in contact brengen met de functionaris (leerkracht, directeur, bestuurder) die de klacht kan wegnemen;
De klager desgewenst doorverwijzen naar hulpverlenende instanties via het zorgteam;
De klacht registreren.

Extra taken

Naast opvangen en doorverbinden van de klager voert de contactpersoon ook de volgende taken uit:

- Voorlichting geven over schoolveiligheid en het werk van de contactpersoon (voorstellen in alle klassen aan de leerlingen en op een ouderavond/in nieuwsbrief aan de ouders)
- Jaarlijks een overzicht maken van binnengekomen klachten (geanonimiseerd) voor directie en bestuur
- Adviezen geven om schoolveiligheid en kwaliteit te verhogen op basis van klachten die binnenkwamen: iets meemaken en er iets van leren.

© Anke Visser SchoolVeiligheid